

Голас Радзімы

№ 61 (746)

Жнівень 1963 г.

Год выдання 9-ы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАНЧЫННІКАМІ

ТУРБАЭЛЕКТРАХОД

«ВАЛЯНЦІНА ЦЕРАШКОВА»

Са стапеляў Херсонскага суднабудаўнічага завода сышоў новы турбаэлектраход. Акіянскае судна водазмяшчэннем 22 тысячы тон названа імем першай у свеце жанчыны-камандаўта Валянціны Церашковай.

У Новадніцкім порце турбаэлектраход прыняў груз для Кубінскай Рэспублікі і адправіўся ў свой першы рэйс.

ЖНІВО ЗАВЕРШАНА

Хлебаробы Столінскага вытворчага ўпраўлення завяршылі жніво азімых. Уборка праведзена за 10 рабочых дзён. Паспех дасягнуты дзякуючы ўжыванню прагрэсіўных метадаў — групавой рабоце камбайнаў, ваджэнню іх на павышаных хуткасцях. Перадавыя арцелі вырастлі добры ўраджай. У сельгасарцелі «17 верасня» намалочваюць у сярэднім на 18—20 цэнтнераў азімага жыта з гектара.

ПРАВАДЫ НАД ТАЙГОЙ

Новая электрычная рака нарадзілася ў Сібіры. Пастаўлена пад напружанне новабудаваная высакавольтавая лінія ў 220 кілавольт Назарава — Абакан. Яе даўжыня 333 кіламетры.

Услед за назараўскім токам у будучым годзе па новай лініі пойдзе таяная электраэнергія Брацкай ГЭС.

У будучым годзе электрамагістраль Назарава — Абакан атрымае працяг амаль у 400 кіламетраў: Абакан — Том — Усінская ДРЭС. Электралінія Абакан — Том — Усінская ДРЭС будзе адной з самых вялікіх перыферыяльных ліній аб'яднанай энергасістэмы Сібіры.

КАЛГАСЫ НАБЫВАЮЦЬ ТЭХНІКУ

Калгасы і саўгасы Аршаншчыны няспынна забяспечваюць новай тэхнікай. Толькі сёлета яны набылі ўжо больш як 30 аўтамашын, 80 трактараў, каля 70 збожжавых, сіласаўборачных і льяных камбайнаў. На жывёлагадоўчых фермах устаноўлена 11 водапаборных вежаў, зробленых на Аршанскім трактарарамонтным заводзе.

ЦАЛІНА БУДУЕЦЦА

ЦАЛІНАГРАД. «Цаліна будуюцца, мужнее і мацнее» — пад такім загалоўкам газета «Цалінны край» апублікавала паведамленне краявога статыстычнага ўпраўлення аб выніках мінулай палавіны пятага года сям'годкі.

За гэты час, адзначаецца ў паведамленні, аб'ём прамысловай прадукцыі ўзрос у параўнанні з такім жа перыядам мінулага года на 17 працэнтаў. Павялічылася вытворчасць жалезнай руды, электраэнергіі, жалезабетонных канструкцый, запасных частак да трактараў.

ХРОНІКА

здабыча вугалю. У саўгасах і калгасах краю ўзрастаюць пасевы яравых культур, заняўшы ў гэтым годзе амаль 20 мільёнаў гектараў.

У ГОНАР ЮБІЛЕЮ

У азнаменаванне 50-годдзя з дня смерці Лесі Украінкі ў бібліятэках Мінска і іншых гарадоў абсталяваны выстаўкі, якія расказваюць аб яе жыцці і творчасці. Артыкулы, прысвечаныя таленавітай пісьменніцы, публікуюцца ў беларускіх часопісах. Інстытут літаратуры Акадэміі навук БССР рыхтуе матэрыялы аб беларуска-украінскіх літаратурных сувязях, удзяляючы значную ўвагу перакладам твораў Лесі Украінкі на беларускую мову.

РАЗРЫЎ РАСЦЕ

НЬЮ-ІОРК. Амерыканскае статыстычнае бюро паведамляе пра разрыў паміж заробковай платой неграў і белых у Злучаных Штатах, які ўвесь час павялічваецца. Паводле дадзеных бюро, 11 год назад сярэдні заробок негра склаў 62 працэнты ад заробку белага. У 1962 годзе гэтыя суадносіны знізіліся да 55 працэнтаў.

Паводле дадзеных бюро, негр, скончыўшы коледж, можа разлічваць на заробок, які меншы за заробок белага, скончыўшага 8 класаў школы. Негр з вышэйшай адукацыяй мае ў два разы менш шансаў атрымаць пасаду інжынера, юрыста або бухгалтара.

ДАПАМОГА СССР НАСЕЛЬНІЦТВУ

ЮГАСЛАВІІ

26 ліпеня ў радзе раёнаў Югаславіі адбылося землятрэсненне, у выніку чаго маюцца сур'ёзныя разбурэнні і чалавечыя ахвяры. Асабліва моцна пацярпеў горад Скопле — сталіца Сацыялістычнай Рэспублікі Македоніі.

Савецкі ўрад, улічваючы існуючыя традыцыі дружбы паміж братнімі народамі Савецкага Саюза і Югаславіі, прыняў рашэнне аказаць дапамогу пацярпеўшым, прадаставіўшы Югаславіі 50 тысяч тон цэменту, 5 тысяч кубаметраў піламатэрыялаў, а таксама аднаведную колькасць медыкаментаў і прадуктаў.

700 АРЫШТАЎ ЗА ТРЫ ТЫДНІ

НЬЮ-ІОРК. У ЗША працягваюцца дэманстрацыі пратэсту супраць дыскрымінацыі неграў пры найме на работу. Як паведамляе агенцтва Асошыяйтэд Прэс, за апошнія тры тыдні паліцыя арыштавала каля 700 дэманстрантаў, якія патрабавалі, каб неграў беспераходна прымалі на будаўнічыя работы. У горадзе Акала (штат Фларыда) паліцыя арыштавала 21 негра за ўдзел у пікеціраванні рэстаранаў і кафетэрыяў, уладальнікі якіх прытрымліваюцца расісцкай практыкі.

Добра працуюць на будаўніцтве Светлагорскага завода штучнага валакна муляры брыгады Пятра Маліноўскага. На здымку: перадавыя муляры брыгады Ева Варажун (злева) і Святлана Свірко.

Фота Ч. МЕЗІНА.

У АДРАС БРАТНЯЙ ЛІТВЫ

Дыспетчарскай грузаў можна назваць Вільнюскую чыгуначную станцыю. Па сталых магістралях сюды сцякаюцца розныя грузы з самых аддаленых куткоў краіны.

Мінск, Магілёў, Ліда — назвы гэтых гарадоў Беларускай ССР можна часта прачытаць на адрасе адправіцеляў. Што мы атрымліваем ад суседзяў-беларусаў і што пасылаем ім?

На гэтае пытанне мы папрасілі адказаць начальніка планова-фінансавога аддзела Галоўнага ўпраўлення забеспячэння і збыту В. Шукляускага.

— Беларусь — адна з брацкіх рэспублік, з якой нас звязвае эканамічнае супрацоўніцтва, — сказаў В. Шукляуска, гартуючы доўгія спісы заказаў. — Усім добра вядомы Мінскі аўтамабільны завод. У гэтым годзе яго калектыў прышле нам каля 100 самазвалаў «МАЗ». Амаль у кожным калгасе можна ўбачыць трактары «Беларусь». Парк гэтых машын з кожным годам расце, і цяпер

трактарабудаўнікі прышлюць хлебаробам рэспублікі новыя парты трактараў.

Шмат рознага абсталявання з Беларусі атрымліваюць прадпрыемствы, якія будуцца і рэканструюцца. На Акмянскім цэментным заводзе вырае новы цэх азбацэментных вырабаў. Уласна, гэта асобны вялікі завод з сучасным абсталяваннем. Большасць абсталявання — машыны для фармоўкі азбацэментных труб, прыборы для афарбоўкі азбацэментных лістоў і іншае завод атрымлівае з Магілёва. Новыя прадпрыемствы Каўнаса, Укмярге, Капсукаса атрымліваюць свідравальныя станкі з Віцебска.

Што мы адпраўляем у Беларусь? Атрымаецца доўгі пералік, калі пачнем пералічваць усё. Фарбавальныя апараты і фрэзерныя станкі, свёрдлы і электраграфічныя рэпрадукцыйныя апараты, электрарухавікі і электрарварачныя апараты, цэмент і многія іншыя вырабы.

Выстаўка перыядычнага друку СССР

У Мінску, у памяшканні абласнога Дома палітычнай асветы, і жніўня адкрылася перасоўная выстаўка перыядычнага друку СССР, арганізаваная Галоўным упраўленнем «Саюздрук» Міністэрства сувязі СССР.

Шматлікія яе экспанаты знаёмяць з газетамі і часопісамі, якія выдаюцца ў Савецкім Саюзе. Прадстаўлена больш як 160 назваў цэнтральных, рэспубліканскіх і краёвых газет, што маюць перыядычнасць не менш чым пяць разоў на тыдзень, і звыш 900 назваў часопісаў.

ВІЦЕБСКІЯ АЎТАМАТЫЧНЫЯ ЛІНІІ

ВІЦЕБСК. (БЕЛТА). На станкабудаўнічым заводзе імя Кірава дзяржаўная камісія прыняла аўтаматычную лінію «ЛВШ-2». Лінія прызначана для апрацоў-

кі шароў падшыпнікаў. Абслугоўвае яе адзін чалавек. Дакладнасць апрацоўкі значна павялічылася. Выпуск новай аўтаматычнай лініі — вялікі поспех заводскага калекты-

ву і праекціроўшчыкаў Віцебскага СКБ-13. Кіраўцы стварылі сёлета некалькі адзінак новага металаапрацоўчага абсталявання. Яны вы-

пусцілі спецыяльны шліфавальны станок «ВШ-250», на якім дасягнута дакладнасць апрацоўкі дэталі да дзесятых частак мікрона.

У адным з цэхаў Мінскага гадзіннікавага заводу.

Гарачыя дні наступілі на прыёмным пункце Брэсцкага мелькамбіната 12. Сюды штодзённа паступаюць з калгасаў і саўгасаў раёнаў вобласці сотні тон зерня новага ўраджая.

На здымку: на прыёмным пункце мелькамбіната. Лабарантка Т. Скібіцкая правярае тэмпературу зерня.

Пасля дэмабілізацыі з радыё Савецкай Арміі Мікалай Лебедзеў прышоў працаваць у родны калгас імя Калініна Касцюковіцкага вытворчага ўпраўлення. Ён выдатна прапрацаваў на пасяўной, цяпер сеў за штурвал камбайна.

САГРЭТЫЯ СОНЦАМ РАДЗІМЫ

ПОБАЧ З СЯБРАМІ

КАЛІ Мары-Тэрэзія Бухдэрава збіралася ў лагер, яна вельмі хвалюлася: дзяўчынка амаль не ведала рускай мовы і ўвесь час гаварыла маці: — Мамачка, чаму ты не навучыла мяне сваёй роднай мове? Што я буду рабіць у лагера сярод рускіх дзяцей?

Маці, як магла, супакоіла дачку, і Мары-Тэрэзія разам з астатнімі рэбятамі паехала адпачываць на Радзіму-маці.

Ужо ў вагоне дзеці з Бельгіі ікнуліся гаварыць толькі па-руску. У адных гэта атрымлівалася лепш, у другіх — горш, а Мары-Тэрэзія вырашыла, што яна разуме і гаворыць па-руску горш за ўсіх і, даехаўшы да Берліна, адправіла маці пісьмо з такімі радкамі:

«Мамачка, забяры мяне дамоў. Забяры зараз жа. Я нічога не разумею, і мне будзе там дрэнна».

Але ў піянерскім лагера не толькі піянерважатыя і выхаванцы, але і ўсе адпачываючыя там рэбяты аказаліся сапраўднымі сябрамі. Яны рабілі ўсе магчымае, каб дзеці, якія прыехалі з-за мяжы, хутка здружыліся з астатнімі рэбятамі і зразумелі адзін аднаго.

Кожны дзень на маляўнічых палічках, у лесе, ля мора выхаванцы і дзеці вучылі сваіх замежных сяброў рускай мове, растлумачвалі значэнне слоў, перакладалі іх на англійскую, нямецкую і французскую мовы. Мары-Тэрэзія на трэці дзень жыцця ў лагера паслала ў Бельгію яшчэ адно пісьмо:

«Мамачка, у мяне ніколі не было сапраўдных сяброў. — пісала дзяўчынка, — цяпер я іх

знайшла. З імі вельмі добра, і я зусім не хачу дамоў».

Вельмі часта можна было назіраць такія малючкі: сядзяць рэбяты на беразе мора і на пяску выводзяць рускія словы: «Радзіма», «Дружба», «Пішэрыя» і іншыя. Мелам на асфальце, алоўкам на паперы — кожны дзень дзеці старанна выводзілі ўсе новыя і новыя словы на матчынай мове.

Праз два-тры тыдні жыцця ў піянерскім лагера рэбяты з Англіі, Бельгіі і ФРГ ужо цудоўна разумелі па-руску і па-руску выказвалі сваю дзякуючую ўдзячнасць усім, хто абагрэў іх і зрабіў ім столькі добрага.

УСЕ пачалося з песні. Дружба — это дорожка, Дружба — это знамя, Дружба — это знамя, Дружба — это знамя.

Усе мы друзіямі сталі...

Гэту песню развучвалі рэбяты да адкрыцця змены. Неяк пасля рэпетыцыі Тамара Шаўчук з Заходняй Германіі расказвала:

— Мне чатырнаццаць год, але я да гэтага часу не ведала, што такое сапраўдная дружба. Не дружаць у нас рэбяты так, як у вашай краіне. Асабліва дрэнна ставяцца ў нас, у ФРГ, да тых дзяцей, у каго бацькі — рускія. Вось паглядзіце адбытак «дружбы». — І Тамара паказала вялікі сіняк на назе. — Перад самым ад'ездам у піянерскі лагер пасадзілі «сяброў».

Завязалася размова аб дружбе. Беларускія школьнікі расказалі аб вялікім сяброўстве піянераў, аб дружбе гарадскіх і сельскіх дзяцей, аб іх сумесных турыстычных падарожжах па роднаму краю, экскурсіях і паездках.

І ў піянерскім лагера пад Мінскам дзіцячая дружба мацнела з кожным днём усё больш і больш. Ніколі не забудзе Пеця Васіленка, хлопчык з Ганавера, сваіх сяброў-мінчан Жэню Андрэева, Сашу Каракіна, Колю Станкевіча. Гэта яны навучылі Пецю іграць у валејбол, тэніс і іншыя гульні. Аксана Затхій з Твэртана здружылася з мінчанкай Інай Яўсюк, Клара Бурніцкая — са Святланай Махлай, Тамара Шаўчук — з Мілай Кандрашовай, Сярожа Бак — са Святланай Ждановіч. І калі дзеці вернуцца дамоў, у Лондан і Браундшвейн, у Гент і Антверпен, яны прывяжуць з сабой адрасы сваіх юных беларускіх сяброў. Іх дружба будзе працягвацца.

З ВЯЛІКІМ задавальненнем нашы госці не толькі адпачывалі і веселіліся, але і займаліся карыснай справай, працавалі.

Неяк, яшчэ ў пачатку змены, на лінейцы важкая першага атрада Яніна Адамаўна звярнулася да рэбят:

— Хто сёння хоча дзяжурны на сталовай?

— А што гэта значыць? — спыталі хлопчыкі з Англіі.

— Убачыце, — адказала Яніна Адамаўна.

Праз некалькі мінут Тамас Хол, Пеця Райцаў і Пеця Холанд былі ў белых куртках і чэпчыках. У сталовай яны дамагалі розаць хлеб, разніслі яго, расстаўлялі па сталах посуд. А калі прышлі піянеры, яны падавалі ім ежу, кармілі іх столькі, колькі хацелі рэбяты. Пеця Райцаў увесь час жартаваў:

— Паглядзіце, наша сталовай

сёння, як ніколі раней, блішчыць чысцінёй, навокал поўны парадак.

Вечарам на лінейцы старшая піянерважатая Тамара Іванаўна дала каманду:

— Пеця Холанд, Томас Хол і Пеця Райцаў, тры крокі наперад!

Хлопчыкі спачатку нават перапалохаліся, але вышлі наперад.

— За выдатнае дзяжурства на сталовай вам аб'яўляецца падзяка!

З усіх канцоў пасыпаліся дружыны апладшменты... З таго часу замежныя дзеці кожны дзень прасіліся на дзяжурства. І нават, калі аднойчы ўвесь атрад збіраўся на мора катацца на вацерах, Анік Дудкіна, Сярожа Бак і Рауль Сарокін казалі:

— Мы лепш будзем сёння працаваць.

Дзеці ахвотна наводзілі парадак не толькі ў сталовай, але і ў пакоях, дзе жылі, на верандзе, каля свайго корпуса. Яны ні ў чым не хацелі адставаць ад сваіх беларускіх сяброў.

КАЛІ лагераны гарніст падыходзіў да клуба і гарніў адуль, усе ведалі: збор на рэпетыцыю, і дружна беглі ў клуб.

Спачатку ўцягнуць замежных дзяцей у мастацкую самадзейнасць было нялёгка. Яны чамусьці саромеліся. Потым прызналіся, што танцаваць могуць толькі твіст і чарльстон, песень і вершаў ведаюць мала, але навучыцца ўсяму гэтаму ім вельмі хочацца. За справу ўзялася Ірына Міхайлаўна — лагераны масавік. Старанна сталі развучваць бальныя танцы: «Вальс

дружбы», «Вячэрні рытм», «Вясёлую мінутку», «Польку-тройку» і канцэртныя танцы: беларускую «Лявоніху», венгерскі і іншыя.

Свае здольнасці і майстэрства рэбяты прадэманстравалі на канцэрце для бацькоў.

На сцэне ўсе 180 піянераў лагера. Яны спяваюць «Няхай заўсёды будзе сонца», «Падмаскоўныя вечары», «Трэба марыць», «Марш піянерскіх дружын». Пяць усе, і ў агульным хоры гучаць галасы Анны-Мары Сагуленка з Бельгіі, Валі Мандрыка з Англіі, Тамары Шаўчук з ФРГ, гучаць галасы і астатніх замежных дзяцей. Потым на сцэну выбеглі Пеця Васіленка і Клара Бурніцкая. Яны станцавалі беларускі народны танец — польку «Янку». Пеця Райцаў і Валя Мандрыка на англійскай мове выканалі песню «Добры дзень», а група белгійскіх дзяўчынак на французскай мове жраспявалі жартуючую песню «Пад месячным святлом». З цікавымі нумарамі выступалі і беларускія рэбяты. Яны таксама спявалі, ігралі на розных музычных інструментах, чыталі вершы. У заключэнне канцэрта на сцэну вышлі ўсе замежныя дзеці. Яны ліха станцавалі беларускую «Лявоніху». Побач з семнаццацігадовым Сярожам Бакам і Раулем Сарокіным танцавалі маленькія Пеця Васіленка, Клара Бурніцкая, Сярожа Капмок. І на ўсіх іх аднолькава прыемна было глядзець.

Пасля канцэрта дзеці гулялі ў цікавыя гульні, наладзілі віктарыну, атракцыёны.

— Па-сапраўднаму веселіцца мы навучыліся толькі ў лагера, — гаварылі Ліліян Чарняева, Валя Мандрыка, Лена Ардова і іншыя рэбяты.

Г. ПАРОМЧЫК.

☆

НА ЗДМЫКАХ: 1. Дзеці развучваюць бальны танец «Польку-тройку». 2. Дзяжурныя па сталовай Сярожа Бак, Анна-Мары Сагуленка і Рауль Сарокін. 3. Жылберт Папукараў на «уроку» рускай мовы.

А. ЯРОМЕНКА.

Маршал Савецкага Саюза

НА МАГІЛЁЎСКІХ РУБЯЖАХ

(Пачатак у №№ 58, 59, 60).

Той, хто выдаў урачоў, подлы найміт фашызму Сцяпану, жыве і цяпер у Амерыцы пад крылдам новых алекунію—імперыялістаў ЗША. Але прыдзе час, і справядлівае пакаранне спасцігне гэтага падонка, як яно спасцігла яго былых гаспадароў з трэцяга рэйха.

ЛЕС ГЕРОЯУ

Зусім зразумела, мае быць яшчэ вялікая даследчая работа, каб аднавіць жыццёвы шлях удзельнікаў магілёўскай абароны. Мне ўдалося пакуль сабраць звесткі толькі пра некаторых абаронцаў Магілёва.

Перш за ўсё хочацца сказаць, што нашы войскі выходзілі з акружэння ва ўмовах, калі лінія фронту адыхла далёка на ўсход. Кругом быў вораг, ён блакіраваў дарогі, масты, натуральна, што з ціскаю праціўніка рэнтгем нашых войск давялося вырывацца дробнымі групамі. Большасць з іх, перагдолеўшы наймаверныя цяжкасці, перайшла лінію фронту і злучылася з часцямі Чырвонай Арміі. Многія салдаты і афіцеры ўліліся ў рады партызан, частка з іх працавала ў падполлі.

Камандзір дывізіі пры невысветленых акалічна-

сцях, цяжка паранены, у непрытомнасці трапіў ў палон.

Добрае імя гэтага храбрага воіна і вернага сына нашай сацыялістычнай Радзімы ў гады культуры асобна было незаслужана забыта. А генерал Раманаў ў дні абароны Магілёва праявіў высокую арганізацыйныя здольнасці, вялікую сілу волі.

Высокую ацэнку генералу Раманаву, як камуністу і камандзіру, даў у гутарках са мной яго былы непасрэдны начальнік — камандзір 61-га стралковага корпуса генерал Бакунін. Са шчырай павагай і любоўю ўспамінаюць аб ім застаўшыся ў жывых яго былыя падначаленыя, з якімі мне давялося сустрацца або перапісвацца. Яго жонка і баявая сяброўка Марыя Яфімаўна Раманава паказала мне два пісьмы ад былых салдат 172-й дывізіі. Адзін з іх пісаў: «Будучы ранены, я ляжаў у Магілёўскім шпіталі пасля таго, як горад занялі немцы. Раптам разнеслася вестка: паранены генерал Раманаў уцёк з палону. Гэта была такая добрая навіна, што ўвесь шпіталь вельмі радаваўся. Усе гаварылі, што генерал Раманаў паказаў, як трэба наступіць, знаходзячыся ў палоне ў фашыстаў».

Другі салдат, які быў у лагера ваеннапалонных, наведваў: «Уцёкі генерала Раманава выклікалі пярэпалах сярод нямецкага камандаван-

ня. Відавочна, былі прыняты ўсе меры да яго пошукаў. Раманаў пасля ўцёкаў ляжаў у лагера ў асобным памяшканні на кучы гнілой саломы, паранены ў плічо і з перабітай рукой, збіты і знясілены. Я, стаўшы санітарам, прыносіў яму піць. Раманаў даў мне шыфр, як знайсці яго сям'ю ў гор. Горкім на выпадак, калі забуду адрас».

Па гэтаму шыфру салдат знайшоў сям'ю генерала Раманава ў Горкім пасля вайны.

Былы камісар 172-й стралковай дывізіі Чарнічэнка так гаворыць пра свайго камандзіра:

— Генерал Раманаў уступіў у партыю ў 1940 годзе. Ён быў добрым камуністам, выключна вальным і таленавітым военачальнікам.

Далей Чарнічэнка наведвае:

«Будучы ў палоне, у снежні 1941 года я праглядаў адзін нямецкі часопіс, у якім быў змешчаны здымак Міхаіла Цімафеевіча. Ён у цэнтры, па баках гітлераўцы, Міхаіл Цімафеевіч у цывільным адзенні з узнятым правым плячом, правая рука засунута ў кішэню піжамы. Гэты здымак суправаджаўся подпісам: «Генерал-маёр Раманаў М. Ц., камандзір 172-й стралковай дывізіі, як кіраўнік партызанскага руху ў Беларусі затрыман у гор. Барысава і павешаны».

(Заканчэнне ў наступным нумары).

КЛОПАТЫ ПРА ЧАЛАВЕКА

Мне часта даводзілася чуць пра жыццё ў краінах капіталізму. Сам я зазнаў гора, калі на нашай зямлі засталіся польскія памешчыкі і капіталісты. І цяпер іншы раз задумаюся: каб здарылася, напрыклад, са мной такое княшасце, пра якое я хачу раскажаць, да 1939 года, прапаў бы тады. Не бачыць бы мне тады свету.

Я качагар невялікай кацельнай устаноўкі. У гэтым годзе вясною рэзка пагоршыўся мой зрок, а хутка я зусім перастаў бачыць. Лячэнне на месцы не дапамагло.

Мяне накіравалі ў рэспубліканскую вочную клініку г. Мінска, дзе я знаходзіўся на поўным дзяржаўным забеспячэнні.

Прафесар Т. В. Бірыч зрабіла ўсё, каб вярнуць мне зрок. Праз два месяцы я вярнуўся дадому зусім здаровым.

За ўсе дні майй хваробы мне цалкам плацілі мой заробтак і выдалі грашовую дапамогу з фонду прадыямства.

Так у нас клопацыца пра чалавека.

В. БОБРЫК.

ПОД КАМУН

АКЦЫБРСКИ. Ва Упраўленні «1» дадан загад аб прэміраванні аператара Марыі Ігнатаўны Кармаковай.

...У адзін з ліпеньскіх дзён над панаваў навалніца. Ад удару маланкі на 146-рэўсе газ, які па спецыяльнай трубе вывадзіўся ў ёмістасці для замеры здабываемай нафты, мог адбыцца выбух. Нягледзячы на небяспеку, Кармакова кінулася да шчыліны і накіравала шпандоўкай. Агонь патух.

Раішчэны дзеянні аператара выратавалі ад аварыі не толькі 146-ю шчыліну, але і размяшчаную каля яе групу павую ўстаноўку збору нафты і газу, падключаную да некалькіх высокадэбінных шчылін.

М. І. Кармакова — член КПСС, маці чацвярх дзяцей. Калектыў промыслу ў захапленні ад яе подвигу.

ТО БЫЛО ЧУЖОЕ

Гэта было ў 1944 годзе. Тады мне было семнаццаць гадоў. Молодзё, што заставаўся на акупіраванай тэрыторыі, гітлераўцы вывозілі да сябе ў рабства. Так апынуўся і я ў фашысцкай Германіі.

Загналі нас у лагер у Віцебску, а затым пасадзілі ў шалон і павезлі спачатку ў горад Дэсау, потым Штрэсбург, што ў Эльзас-Латарынгіі, а адтуль у Нордхаузен. Там прымушлі цяжка працаваць. Эксплуатавалі нас горна за жывёлу, кармілі вельмі дрэнна.

З Беларусі нас было 90 чалавек. Яшчэ калі прывезлі ў Дэсау, усіх беларусаў прызначылі ў СБМ. Навольныя я быў тады, не разбіраўся, што гэта за арганізацыя. Нашы шэфы стараліся нас пераканаць, нібыта беларускі народ нічога агульнага не мае з рускім народам, што Беларусь бліжэй да Германіі, чым да Расіі, а таму мы павінны дапамагаць фашыстам атры-

маць перамогу. А ў гэты час рускія і беларусы, нашы браты і бацькі на фронце разам адстойвалі свабоду і незалежнасць Радзімы.

Фашысцкія палчышчы тапталі нашу зямлю, палілі дамы, знішчалі культурныя каштоўнасці, вешалі і забівалі нашых бацькоў і маці, братоў і сястры, сыноў і дачок, а нацыяналісты прапаведвалі саюз з фашысцкай Германіяй.

Нацыяналісты з нас, маладых, нявольных, хацелі зрабіць здрадніцаў Радзімы. І ўсё ж мы разумелі, што ўсё гэта чужое нам. Чакалі вызвалення. І настай час, калі я зноў вярнуўся ў свой любімы край.

Жыву я ў вёсцы Вядзерва на Віцебшчыне, працую трактарыстам калгаса «40 год БССР». Калгас наш багаты: трактары, камбайны, многі тэхнікі. Есць сваё каласная майстэрня, добрыя жывёлагадоўчыя памяшканні. Побач

саўгас. На саўгаснай сялібе двухпавярховыя дамы, водаправод, тэлефон, школы, магазіны, дом культуры. Сам я жыву ў новым прасторным доме. Пабудаваць яго дапамог калгас. У доме кветкі. А ў шэфы добры касцюм, паліто. Скончыў работу, пераапрацаеш і ідзеш у кіно або лекцыю паслухаць. А прыдзе таварыш або хто са сваякой, ёсць чым пачаставаць.

Віктар КАВАЛЕНКА, трактарыст калгаса «40 год БССР», Віцебская вобласць.

У калгасе «Маяк» на Браслаўшчыне любяць мастацкую самадзейнасць. Харавы і танцавальныя калектывы не раз радалі аднавяскоўцаў сваімі выступленнямі. Глядзелі канцэрты і жыхары навакольных калгасаў.

На здымку: удзельнікі самадзейнасці Ф. Максімава, З. Памялова, У. Памялова, З. Кароткіна, О. Данілава, П. Памялова на рэпетыцыі.

Фота Г. Уславава. Фотакроніка БЕЛТА.

НА ГРАІЦЫ ТРОХ РЭСПУБЛІК

МІНСК. Імклівай ракетай узняўся ў неба абеліск дружбы каля беларускай вёскі Гарадок на стыку трох братніх рэспублік — Расійскай Федэрацыі, Беларусі і Украіны. Суседнія калгасы пастаянна дапамагаюць адзін аднаму, дзяляцца вопытам, дружаць.

Вучні і настаўнікі беларускай Крутавец-Калінінскай школы з дапамогай калектываў рускай Новаюркавіцкай і украінскай Сенькаўскай школ стварылі Музей ленынскай салідарнасці народаў. Ініцыятарам ахвотна дапамаглі. З усіх канцоў нашай Радзімы ў музей ленынскай салідарнасці народаў сталі наступаць экспанаты.

Украінскія пісьменнікі прыслалі шаўчэнкаўскага «Кабзара», на тытульным лісце якога стаіць 80 аўтографу паэтаў, празаікаў, драматургаў. Цікавыя і каштоўныя экспанаты атрыманы з Маскоўскага і Кіеўскага універсітэтаў, раду інстытутаў, музеяў. Есць тут матэрыялы з Літвы, Латвіі, Таджыкістана, Грузіі, Туркменіі, Кіргізіі, а таксама з краін народнай дэмакратыі.

Калгаснікі сельгасарцелі Імя Фрунзе аднадушна вырашылі на грамадскіх пачатках пабудаваць памяшканне музея.

І. НОВІКАЎ.

ЧАСТАЧКА ЯГО ПРАЦЫ

Пранырлівы вярбоўшчык гаварыў не змаўкаючы. Маляваў карціны адну прыкладнай другой, частаваў слухачоў духмянымі цыгарэтамі.

Падаўся на агітацыю Рыгор Фёдаравіч Сацута. Не з-за прагнасці. Замучыла галеча. Маленькая хацінка, невялікі кавалачак зямлі, вялікая сям'я. Такім быў лёс сялян-беларусаў пры панскай Польшчы.

Рыгор Фёдаравіч прадаў зямлю, развітаўся з жонкай, дзецьмі і падаўся на пошукі шчасця ў далёкую краіну. Амаль дзесяць год прабыў Рыгор у Амерыцы, а багача так і не нажыў. Не назапасіў грошай нават на білет для вяртання на Радзіму. Давялося перасякаць акіян ў труме парахода «зайцам».

А калі сшышоў на станцыі з поезда, пасаромеўся ў абадранным адзенні ісці дамоў, перачакаў да ночы ў жыцце.

Жонка са страхам слухала расказ пачнога госяця. нясмела паглядзіла з ложка падросшыя дзеці. Чакалі гасцінца.

Рыгор выцягнуў з кішэні маленькую манетку ў 20 цэнтаў.

— Вось і ўсё...

Не прынеслі ў дом дастатку і шчасця дзесяць год вандраванняў за мяжой.

Тое, што ён шукаў за акіянам дала Савецкая ўлада. Дзякуючы ёй добра жыцьцё дзеці Рыгора Фёдаравіча.

Сын Аляксей — шафёр, працуе ў адным з леспрагасаў Гомельскай вобласці. Па медыцынскай частцы пайшоў сын Міхаіл. Скончыўшы медыцынскі тэхнікум, паехаў працаваць у Цалінны край. Дачка Каця закончыла курсы машыні-

стаў пад'ёмных машын. Ліда таксама атрымала сярэдняю адукацыю. Працуе сакратаром Крытышынскага сельсавета. Жэня вучыцца ў Столінскім сельскагаспадарчым тэхнікуме. Люба ходзіць у васьмы клас мясцовай школы.

Сам Рыгор Фёдаравіч многа год быў старшынёй першага ў раёне калгаса. Цяпер ужо гады не тыя, час і адпачыць, але камуніст Сацута папрасіў у калгасе работу — загадвае арцельнай піларамай і млынам.

Зусім іншае жыццё прышло ў яго родную вёску. Радуноць вока дамы калгаснікаў: дабротыя, прыгожыя, крытыя шыферам, гонтам і бляхай. Зусім нядаўна справілі наваселле Рыгор Манукевіч, Тацяна Сацута, Іван Гулевіч. Праскоўя Раманчук і іншыя. Усяго з хутароў сялілася больш за 50 гаспадарак. За кароткі час выраслі дзве новыя вуліцы: Садовая і Лугавая.

Вось сярэдняя школа, дзе займаецца 256 дзяцей калгаснікаў. Далей памяшканне медыцынскага пункта, сельскага магазіна, аддзялення сувязі, сельскага Савета, канторы калгаса. Сельскі дом культуры, дзе штодзень дэманструюцца кінафільмы, Бібліятэка, якая налічвае звыш 3 тысяч кніг. І, нарэшце, гордасць і багача калгаса — яго жывёлагадоўчыя фермы. У шматлікіх тыповых памяшканнях сотні галоў буйной рагатай жывёлы, свіней, авец. У калгасе многа рознай тэхнікі, электраматэрыялаў.

І ва ўсім гэтым часцінка працы рэмігранта Рыгора Фёдаравіча Сацуты і яго вялікай працоўнай сям'і.

Я. ПЧОЛКА.

в. Крытышын. Драгічынскі р-н.

ПАМЯЦЬ АБ ІХ НЕ ПАМРЭ

ПОМНІК ГРАМАДОУЦАМ У КОСАВЕ

Многа слаўных старонак гераічнай барацьбы за свабоду і незалежнасць, за ўз'яднанне ў адзін Беларусі савецкай дзяржаве хавае гісторыя былой Заходняй Беларусі. Адна з іх — рэвалюцыйная дэманстрацыя сялян Косаўскага павету, якая адбылася 3 лютага 1927 года.

Гэта былі гады змрочнага панскага ліхалецця. Каваны бот польскіх жандараў, якія ахоўвалі буржуазна-памешчыцкі ўрад Пінсудскага, таптаў беларускую зямлю. Але яна не скаралася, не схіляла галавы. Народ змагаўся супраць сваіх прыгнатыльнікаў, верыў у перамогу. Гэту веру ўсялялі ў яго камуністы, якія стаялі на чале рэвалюцыйнай барацьбы, хоць і знаходзіліся ў падполлі.

Пад кіраўніцтвам КПЗБ была створана Беларуская рабоча-сялянская грамада. Гэта была легальная арганізацыя, праз якую партыя ажыццяўляла кіраванне масамі ў барацьбе. Грамада карысталася вялікім аўтарытэтам сярод сялян і хутка расла. Гэта трыожыла ўрад Пінсудскага. Ён бачыў у гэтым пагрозу для сябе і вырашыў разграміць яе. З гэтай мэтай быў распрацаваны спецыяльны план, згодна з якім у студзені 1927 года былі праведзены масавыя арышты актывічных членаў Грамады ў Варшаве, Гродна, Беластоку, Вільна, Навагрудку і іншых мясцінах.

Грамада, абвінавачаная ў «антыдзяржаўнай дзейнасці», была разгромлена. У адказ на гэта КПЗБ заклікала беларускі народ паўсямесна правесці масавыя мітынгі і дэманстрацыі. І аднымі з першых адгукнуліся

на гэты заклік працоўныя Косава. У дэманстрацыі прымалі ўдзел не толькі сяляне павету, а і пасланцы іншых паветаў. Яе арганізатарамі былі актывісты ўдзельнікі рэвалюцыйнага руху П. Пестрак, М. Дзягцярык і іншыя.

Дэманстранты сабраліся на Рыначнай плошчы. Усюды былі чырвоныя флагі і рэвалюцыйныя лозунгі. Мікалай Дзягцярык звярнуўся да дэманстрантаў з палымянай прамовай. Ён заклікаў да барацьбы з ненавіснай пінсудчынай. Затым дэманстранты накіраваліся да паліцэйскага ўпраўлення і патрабавалі вызвалення арыштаваных таварышаў. Але польскія жандары сустрэлі іх свінцом. Шэсць чалавек былі забіты, больш трыццаці паранены, сярод іх камуністы Міхаіл Яўтух, Ілья Ракевіч, Сяргей Верабей, Мікалай Тапгала і іншыя.

Пасля разгрому дэманстрацыі пачаліся масавыя арышты ўдзельнікаў. За імі паследвала судовае расправа над 63 камуністамі і актывістамі Грамады, якія былі прыгавораны панскім судом да розных тэрмінаў турэмнага заняволення і катаржных работ.

Аднак расстрэл дэманстрацыі ў Косаве не пахіснуў рады барацьбітоў за вызваленне. Наадварот, жорсткае расправа яшчэ больш згуртавала народ Заходняй Беларусі вакол КПЗБ.

Многа год прайшло з часу крывавай расправы ў Косаве. Многае з мінулага забыта. Але ніколі не забудзе народ тых, хто аддаў сваё жыццё за яго

свабоду, хто не дрогнуў у няроўнай барацьбе з ворагам. Днямі ў горадзе Косаве, на месцы былой Рыначнай плошчы, адбылася дэманстрацыя і мітынг працоўных Бярозаўскага раёна. Сярод іх — удзельнікі дэманстрацыі 1927 года, старыя камуністы-падпольшчыкі. На чырвоным палотнішчы словы: «Палымянае прывітанне старой гвардыі рэвалюцыянераў — удзельнікам рэвалюцыйных падзей 3 лютага 1927 года».

Старшыня выканкома Косаўскага гарадскога Савета Барабля адкрывае ўрачысты мітынг. З прамовамі выступілі старшыня Бярозаўскага раёна Савета дэпутатаў працоўных Н. Сцепанюк, удзельнік косаўскай дэманстрацыі М. Дзягцярык, пісьменнік Паліп Пестрак і іншыя.

Урачыста гучыць дзяржаўны Гімн БССР. Павольна спаўзае покрыва з помніка абеліска, устаноўленага на плошчы. Да яго падножжа ўскладаюцца вянкi з жывых кветак, у блакітнае неба ўзлягаюць чародкі белых галубоў.

На дошцы строгага абеліска золатам выбіты словы: «Тут 3 лютага 1927 года адбылася камуністычная дэманстрацыя беларускіх сялян за ўз'яднанне з Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікай».

Дэманстрацыя была расстраляна. Забіта 6 і паранена 35 чалавек».

Памяць пра іх не памрэ. Яна навечна захаваецца ў сэрцах савецкіх людзей.

Е. СЯЛЕНА.

ВЫПАДАК У АПЕРАЦЫЙНАЙ

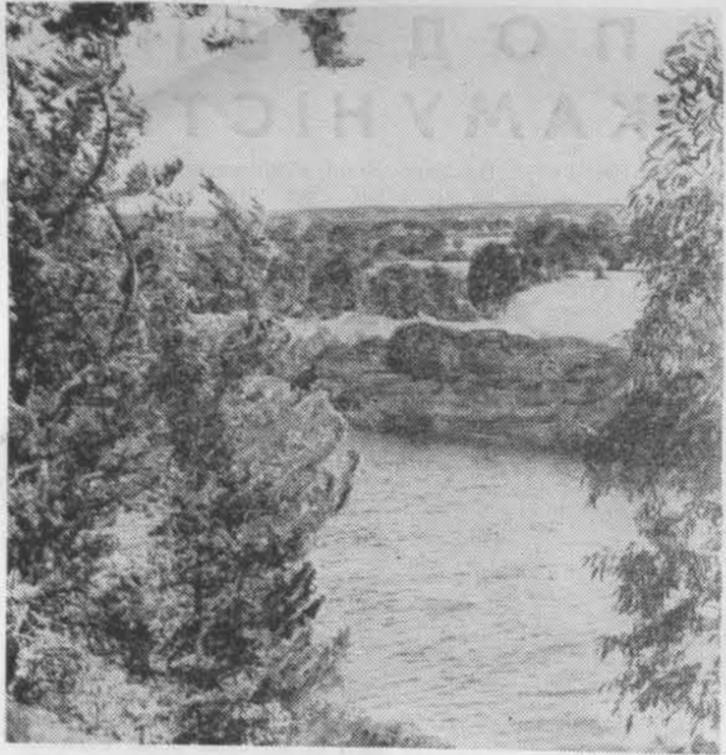
МАГАДАН. Запальны пасёлак Білібіна з'явіўся на карце нядаўна. Побач з двухпавярховымі дамамі тут яшчэ стаяць палатні і баракі.

Сюды, у Білібінскаю бальніцу, даставілі з прыска ў цяжкім стане жанчыну. Урач Уладзімір Васільевіч Кубасаў прыступіў да аперацыі. Раптам сястра трывожна глянула на хірурга — падае пульс, затым спынілася сэрца, наступіла клінічная смерць. Тэрмінова патрэбна кроў першай групы.

— Увадзіце хворай маю кроў, — раздаўся рашучы голас Кубасава.

Не выпускаючы з рук інструмента, урач даў сваю кроў. Аперацыя не спынілася. Вось зноў ажыло сэрца. Жыццё чалавека выраставана. Хворую павезлі ў палату, а урача панеслі на носіях адпачываць.

Раніцай Кубасаў наведваў хворую. Яна ўсміхалася, па бледных шчоках націліся слёзы. Жанчына была яшчэ вельмі слабая, каб словамі выказаць падзяку ўрачу.

Лета.

Фотаванод Г. САЛЬНІКАВА.

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

Сімваліка гэтага паэтычнага імені нагадвае аб Украіне — дудоўнай і радзіме мужнага, таленавітага і працавітага народа, які стварыў сваю нацыянальную культуру ў выключна цяжкіх гістарычных умовах і атрымаў сапраўдную свабоду духоўнага развіцця толькі пасля Вялікага Кастрычніка.

Многавякавая барацьба супраць нацыянальнага і класавога прыгнёту сфарміравала мужны, свабодалюбівы характар гэтага народа; чараўніча дудоўная, ласкавая да чалавека прырода ўклала ў гэты характар вялікую долю лірызму, поўнага паэтычнасці і гуманнасці... А ўсё гэта разам вызначыла выключную ролю паэзіі ва ўсім жыцці народа і вызначыла яе аблічча, яе нацыянальную своеасаблівасць.

Украінская паэзія, безумоўна, шырэйшая за геаграфічныя граніцы Украіны. Гістарычныя думы, народная песня з'яўляюцца буйнымі і непадзельнымі жамчужынамі ў скарбніцы сусветнага фальклору. Не выпадкова ж украінская песня гучыць ледзь не ва ўсіх кутках зямнога шара.

На глебе народнай паэзіі фарміраваўся геній Тараса Шаўчэнка, з імем якога украінская літаратура заняла віднае месца ў сям'і літаратурнага свету.

Лесья Украінка — наследніца і прадаўжальніца яго высакродных традыцый. Разам з Іванам Франко яна ўваходзіць у тую тройку геніяў украінскай класічнай паэзіі, агульнапрызнаным родначальнікам якой быў вялікі кабар Тарас Шаўчэнка.

Лесья Украінка (Ларыса Пятроўна Касач-Квітка) нарадзілася ў 1871 годзе. Друкавацца ў царскай Расіі яна доўга не магла. Кнігі яе вершаў («На крылах песень», 1893; «Думы і мары», 1899; «Водгукі», 1902) з'явіліся за межамі юрыдычных рускай цензуры — у Львове і ў Чарнавіцах. Першым, хто аданіў талент маладой паэтэсы, быў Іван Франко, які стаў хутка яе сябрам, клапацівым крытыкам і ў вядомай меры настаўнікам.

Іх агульны настаўнік — Тарас Шаўчэнка — марыў аб тым, каб яго паэзія

...Вогненна загаварыла, Каб слова польнем гарэла, Каб людзям сэрца растапіла.

Паэзія Шаўчэнка валодала велізарнай сілай уздзеяння на чытача. Іван Франко і Лесья Украінка, як паэты, імкнуліся да таго ж. У вершы «Слова, чаму ты не стала баява» (1896) паэтэса выказала палымнае жаданне бачыць слова сваёй паэзіі «цвёрдым, як сталь», падобным на «баявы

ДА ПЯЦІДЗЕСЯЦІГОДДЗЯ З ДНЯ СМЕРЦІ

«Клінок», «бязлітасны меч», звернуты супраць ворагаў народнай свабоды і шчасця працоўнага чалавецтва.

Натхнёныя і мужныя радкі верша прагучалі ў той час, калі на арэну грамадскай барацьбы ў Расіі выходзіў новы клас — рэвалюцыйны пралетарыят; яго з'яўленне супадае з магутным стачкам рускіх і украінскіх рабочых. Праз год Лесья Украінка паведамляе ў прыватным пісьме, што яна робіць першы пераклад «Маніфеста камуністычнай партыі» на украінскую мову.

Палітычныя сімпатыі і пераконанні Лесі Украінкі прывялі яе на старонкі часопіса «Жыццё», дзе яна друкавалася адначасова з Ул. І. Леніным і вялікім пралетарскім пісьменнікам Максімам Горкім.

Працоўныя Расіі і Украіны, іх рэвалюцыйны авангард бачылі ў паэтэсе свайго шчырага і вернага сябра. Калі Лесья Украінка памёрла (1 жніўня 1913 года), большавіцкая газета «Рабочая праўда» ўшанавала яе памяць такімі словамі:

«Стоячы блізка да вызваленчага грамадскага руху наогул і пралетарскага ў прыватнасці, ададала яму ўсе сілы, селя разумнае, добрае, вечнае. Нам грэба сказаць ёй дзякуй і чытаць яе творы...».

Літаратурная спадчына Лесі Украінкі разнастайная: у ёй ёсць і публіцыстыка, і мастацкая проза, і літаратурная крытыка. Але галоўнае багацце ў ёй складаюць паэзія і драматургія. Іменна тут з найбольшай сілай выказаны яе глыбокі розум і талент, якія заўсёды палалі любоўю да людзей. У паэзіі і драматургіі здолела яна сказаць новае слова, якое ўзбагаціла літаратуру.

Вялікае месца ў паэзіі Лесі Украінкі займае тэма барацьбы з класавым і нацыянальным прыгнёчам. Яе вершы аб радзіме напоўнены палымным патрыятызмам. Але ў іх няма ні кроплі нацыянальнай абмежаванасці. Лесья Украінка была інтэрнацыяналісткай у поўным сэнсе гэтага слова.

Аптымізм — адна з самых цудоўных вартасцей паэзіі Лесі Украінкі. Усё жыццё яе мучыла амаль невылучная ў той час хвароба — туберкулёз касцей, цяжка складвалася яе асабістае жыццё, мучыла ўсведамленне сваёй фізічнай слабасці і немагчымасці непасрэдна ўдзельнічаць у арганізаванай грамадскай барацьбе... І ўсё ж яна

ГОД назад на Мінскім мотавелазаводзе адбылася падзея, прывычная для навакольных, але яна стала пачаткам новага жыцця для Валянціны Шурак. Яе імя знікла са спісаў маторнага цэха і з'явілася ў прасавым. Толькі ў графе «пасада» ўжо стаяла не «шліфавальшчыца», а «інжынер-тэхнолаг».

Між іншым, калі гаварыць пра пачатак новага жыцця Валянціны, трэба азірнуцца на некалькі гадоў назад. Тады, яшчэ зусім юнай і нявобразнай, яна, толькі што здаўшы экзамены на атэстат сталасці, прыйшла на завод. Яшчэ ўчора ўсё для яе было прывычна і проста: дом, школа, урокі. А цяпер трэба было забыць ранейшыя прывычкі, перагледзець і па-новаму асэнсаваць ранейшыя інтарэсы, уяўленні. Многае змянілася ў яе жыцці, многае адыйшло з дзяцінствам. Толькі адно захаваўся — жаданне вучыцца далей.

Валянціна паступіла на вярхоўнае аддзяленне Беларускага політэхнічнага інстытута на механічны факультэт апрацоўкі металаў ціскам.

Так пачалася для яе гады

працы і вучобы. Удзень яна вучылася ля станка — хацелася працаваць лепш за іншых, вечарам ішла ў аўдыторыю — хацелася стаць высокакваліфікаваным спецыялістам. Праца дапамагала вучобе, вучоба — працы. Шлях ад шліфавальшчыцы да інжынера — нялёгка і шлях. Але тым больш радасны быў той дзень, калі Валянціна атрымала дыплом.

Не, яна не ўздыхнула тады з палёгкай: маўляў, адвучылася, нарэшце. Чалавек, які паставіў перад сабой мэту ў жыцці, не перастае і не стамляецца набываць веды. Ужо інжынер, Валянціна працягвае вучыцца на заводзе — у старэйшых таварышаў-інжынераў, у рабочых — умённю прымяняць веды на практыцы, замацоўваць іх і развіваць.

У мінулым годзе Валянціна Шурак была адной з васьмінаццаці рабочых, якія без адрыву ад вытворчасці скончылі вучэбна-атрымалі званне інжынера.

Рабочы атрымаў дыплом. Гэта заўсёды радуе, але ўжо не здзіўляе. Гэта стала не толькі неабходным, але і тыповым для мотавелазавода, таксама як і для іншых прадпрыемстваў і ўстановаў.

А нядаўна атрад інжынераў завода папоўніўся яшчэ дзевятнаццацю новымі спецыялістамі з вышэйшай адукацыяй.

— Нашага палку прыбыло, — з радасцю гавораць тыя, хто ўжо даўно і хто зусім нядаўна таксама трымаў экзамены ў вучэбна-атрымалі камісіі.

Ва ўсіх іх ёсць многа агульнага з Валянцінай Шурак — настойлівасць у дасягненні мэты, прага да ведаў. Але кожны прайшоў праз вучэбны дарогай. Адно — яшчэ дрэнна ўяўляючы сваю будучую спецыяльнасць, другія — з жаданнем падмацаваць ужо сапаліны вопыт недастаючымі ведамі. Адно ішло ад тэорыі да практыкі, другія — ад практыкі да тэорыі,

РАБОЧЫ АТРЫМАЎ ДЫПЛОМ

але ўсе — каб саалучаць і тое і другое.

У гэтым годзе — на год пазней за Валянціну — атрымаў дыплом інжынера выпускнік механіка-тэхналагічнага факультэта Беларускага політэхнічнага інстытута Уладзімір Русак. Але ў той час, калі яна была яшчэ пернакурсніцай, Уладзімір ужо атрымаў свой першы патэнт на вынаходніцтва па навіцы падсядзельных спружын. А цяпер начальнік бюро ў аддзеле галоўнага тэхнолага Уладзімір Пятровіч — вядомы на заводзе і за яго межамі вынаходнік і рацыяналізатар.

Шлях ад заточніка да старшага тэхнолага прайшоў выпускнік політэхнічнага тэхнікума А. Байраш. Разам з ім дыплом інжынера атрымалі цяпер супрацоўнік аддзела галоўнага тэхнолага І. Лінік, майстар аддзела тэхнічнага кантролю І. Ляхновіч, шліфавальшчыца З. Старцава, лабарантка цэнтральнай заводскай лабараторыі А. Бялькевіч і іншы.

А выпускніка машынабудаўнічага факультэта БПІ, майстра інструментальнага цэха В. Харошчу, як аднаго з лепшых студэнтаў пакінулі ў аспірантуры.

Вялікая цяга да ведаў у рабочых мотавелазавода — тут кожны дзесьці вучыцца: у вучы, у тэхнікумах, у школах рабочай моладзі.

І цяпер ужо радзей сталі гаварыць: «На завод прыйшоў інжынер». Цяпер тут кажуць: «Рабочы атрымаў дыплом інжынера».

К. ПУГАЧ.

Спорт Спорт Спорт

У сталіцы Дані Капенгагене на буйных міжнародных спаборніцтвах па веславанні на байдарках і каное вялікага поспеху дабіліся алімпійскія чэмпіёны, весляры з Беларусі, заслужаныя майстры спорту Л. Гейштар і С. Макаранка, якія перамаглі ў заездах канаістаў на 1 000 і 10 000 метраў.

Звання чэмпіёнаў свету па фехтаванні на рапірах забаявалі жаночая і мужчынская каманды СССР. Спаборніцтвы гэтыя праходзілі ў польскім горадзе Гданьску. Разам са сваімі сябрамі залатых медалёў удастоіліся дзве беларускія рапірысты — мінчанкі Дзіяна Ніканчыкава і Таццяна Самусенка.

Урачыстае адкрыццё III Спартакіяды народаў СССР — 10 жніўня. Але спаборніцтвы па асобных відах спорту пачаліся ўжо. Спаборнічаюць стралкі, весляры, цяжкаатлеты.

У стральбе з баявой адвольнай вінтоўкі ў паставе стоячы беларускі спартсмен Эдуард Яраш заняў першае месца, выбіўшы 368 ачкоў з 400 магчымых. Другі наш стралок В. Дзямідаў заняў трэцяе прызовае месца ў стральбе з баявой адвольнай вінтоўкі на 300 метраў.

Пасляхова выступаюць беларускія весляры. Першае месца ў заездзе на каное-двойцы на 10 000 метраў забаявалі заслужаныя майстры спорту Л. Гейштар і С. Макаранка. Два другія беларускія весляры С. Тамілін і В. Паўлаў былі на пятым месцы. Беларускі весляр В. Паўлючкоў апынуўся таксама на пятым месцы ў заездзе на каное-адзінацццы.

У веславанні на байдарках-двойках нашы спартсмены Б. Дайнека і Х. Курвет сталі трэцімі прызёрамі. Трэцяе месца і ў чацвёркі беларускіх байдарачнікаў.

Па выніках агульнакаманднага заліку спартсмены Беларусі займаюць шостае месца.

На Усесаюзнай спартакіядзе школьнікаў, якая адбылася ў Волгаградзе, некалькі юных беларускіх спартсменаў сталі ўладальнікамі залатых медалёў. Гэта — Ларыса Давыдзюк, якая перамагла ў бегу на 100 метраў, Юрый Горскі, які ў бар'ерным бегу на 110 метраў паўтарыў усесаюзнае юнацкае рэкорд — 14,2 секунды, Ніна Ждан — з новым рэкордам БССР у пяцібор'і — 4 086 ачкоў. Чэмпіёнамі спартакіяды сталі таксама юныя беларускія валеібалісты.

У агульнакамандным заліку каманда нашай рэспублікі заняла сёмае месца. На першым месцы — школьнікі Украіны.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС: Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку, Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».

М. ПАРХОМЕНКА, доктар філалагічных навук.